

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2015 сыл
Муус устар
1 күнэ
Сэрэдэ
№35 (10267)

12+

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улуунун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

БЭБЭНЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлиэтээһиннэр

Ааспыт нэдиэлэбэ 2 баһаар табыста: бээтинсэбэ Граф Биэрэгэр техникум хочуолунайа уонна спортсаалата умайдылар. Көккэлэбэ турбут гарааһы уонна техникалары өрүһүбүттэр. Барыллаан төрүөтэ уот туруутун хойутаан көрбүттэрэ буолар. Бу түмүгэр 971 тыһ. солк. суума-ба оборудование эмсэбэлээтэ, спортсаала дьыэтэ 1,5 мөл. солк. тэннэстэ. Оттон субюта сарсыарда 1 Хомустаахха 16 квартиралаах олорор дьыэ умайда, уот турбут сирэ барыллаан 15-с, 16-с квартиралар икки ардыларынан курдук. Дьолго, киһи өлүүтэ тахсыбата, иккис этэ-эстэн ыстаммыт киһи атабын өлөрбүт. 16 ыал, 56 киһи турар бэйэлэринэн хааллылар. Манна КЧС мунһаба ытыллан, анал хамыһыйа тэриллэн таңас-сап хомуура сааланна.

Ааспыт нэдиэлэбэ күүстээх тыл туран дьыэлэр кырыһаларын саралаата, суол кытытынаабы баннердары, билбордары урусхаллаата, икки күн улуус улахан агара уота суох олордо. Уот линията хатыһытын түмүгэр ыаллар бытовое техника-лара, телевизордара умайдылар.

«Намкоммунтеплоэнерго» иһитиннэрбитинэн, олус ырахан нэдиэлэ ааспыт, уот баран хочуолунайдарга резервнэй источниктар (дизеллэр) үлээтилэр, бу эбии ороскуоту таһаарда. Өрүс унуор суол халтархайынан чоуу тизийи аһыйах күн тохтуу сылдыбыт, ол да буоллар Фрунзеба 300 т., Арбынна, Көбөкөнгө 700 т., 2 Хомустаахха 400 т чох тиэллэ-итэ муус устар 10 күнүгэр диэри ситэриллибэ.

ТХУ дааннайынан улуус үрдүнэн 1308 ынах төрөөбүт, бу күүтүллэр төрүөхтэн 10%-гар тэннэһэр. Үүт харчыта кэлэн 29 мөл. 400 тыһ. солк. түнгүтиллибит, барыта 97 мөл. солк. кэлиэхтээх. 488 үүт туттарааччыттан баара эрэ 180 киһи мед. көрүүнү ааспыт, онон суол баарыгар өрүс уңуордаабы уонна Салбан нэһиликтэригэр тийиэн мед. көрүү ытытыллыахтаах.

Улуус киинигэр санитарнай ыраастааһыҥна анал дьаһал тахсан управлэющай компаниялары уонна тэрилтэлэри кытта тэрээһин үлэтэ бара турар. Быстах кэмгэ ыттары харайар пуун тутулуна, мань «Кириллин В.В.» ИП сүрүннүүр. Сэлиэннэбэ Кыайы 70 сылын көрсө оформлениеба 200 тыһ. солк. көрүллэн толорооччуга тиксэриллибит, аны концепцията кэллэ да онһулан ыяны-ахтаах.

Улуу Кыайыны фондатыгар үп кириитэ бытаан, баара эрэ 518 тыһ. солк. тэннэстэ, бу иннинэ 300 тыһ. солк. сметанан ороскуоттамыт. Партизан орто оскуолатын тутуу инвестбюджекка кирибит, онон үбүлээһинэ олоочу республика бюджетиттан барыаба. Даамбалары ситэриигэ 28 мөл. солк., «Эрэл» СХПК VI Оонһууларга пищеблэю оһоруутугар толуйуу бэрээдэ-гинэн 16 мөл. солк. бэриллибэ.

Бэлиэтэнэ В. КАСЬЯНОВ

Билсинг: сага кинигэ

Кулун тутар ортоугар Ил Түмэн бэтэрээннэрин сэбиэтин секретара Геннадий Тимофеевич Степанов биер дойдулаахпыт, саха чабылхай уруһуйдута Иннокентий Пестряков саха былгыгы да, аныгы да олоһун-дыаһабын, сиэрин-туомун, үгэ-тэрин мындырдык уонна арылхайдык көрдөрөр үлэлэрин хомуйан, темаларынан наардан «Мин XIX үйэ киһитэбин» диэн ааттаах кинигэни «Медиахолдинг Якутия» ААО-ба 1000 экземплярнаан бэчээттэтэн таһаартарда.

Бу кинигэбэ Иннокентий Пестряков араас кэмнэргэ айбыт 1246 үлэтэ темаларынан наардан кирибиттэр. Искусствоведения кандидата, СР искусствотын үтүөлээх деятелэ, Россия худуһуннуктары сойууһун чилиэнэ Покартилова Ия Володаровна «Загадочная душа бытописца Иннокентия Пестрякова» диэн кирири тыл суруйбут.

Мань сэргэ, М.А. Охлопков аатынан Хатырыктаабы тыа библиотекатын сүрүннүүр библиотекара, СР культуратын туйгуна Е.А. Дьяконова биер дойдулаабын — И. Ю. Пестряков туһунан суруйбут «Атын кэм киһитэ» хоһооно, «Оҕом туһунан» диэн аҕата Юрий Петрович уонна «Умнулубат дьоллоох күннэри (кэргэним Лэвэнтэй Бэстэрикиеп туһунан ахтыы)» диэн кэргэнэ Варвара Пестрякова ахтыылары, худуһуннук харгыналарын быстапкалары испииһэктэрэ, кини үлэлэрин быстапкатын туһунан дьон-сэргэ сыанабыла, санаата, худуһуннук ситиһилэрэ, периодическай бэчээккэ таһаарыт үлэлэрэ, «Эр киһи буолабын» диэн Иннокентий Пестряков бэйэтин хоһооно, кини туһунан периодическай бэчээккэ тахсыбыт

«МИН XIX ҮЙЭ КИҢИТЭБИН»

«МИН XIX ҮЙЭ
КИҢИТЭБИН»

«МОЯ ДУША
В XIX ВЕКЕ»

матырыааллар испииһэктэрэ, «Таһаарааччыттан» диэн ааптар Геннадий Тимофеевич суруйуута кирибиттэр.

Бу бэртээхэй кинигэбэ сы-

һыарыы быһыытынан П.И. Сивцев аатынан история уонна этнография музейын кино-видео архыыба (монтажтааччы С.Г. Дьяконова) «Саха» НКИК Нам-

наабы филиала устубут видио-сюжеттарыттан бэлэмнээбит «И.Ю. Пестряков сэхэргиир» диэн DVD диискэ оһулулубут.

Маньк дьоһун кинигэ күн сири көрөрүгэр «Нам улууһа» МТ (баһ. А.П. Атласов), «Хатырык нэһилиэгэ» МТ (баһ. А.М. Пинигин), СР Ил Түмэн депутата — Н.И. Румянцев, А.И. Еремеев, «КопирТехСервис» ген. дир. А.Т. Никифоров, И. Пестряков аҕата Ю.П. Пестряков, кэргэнэ В.С. Пестряков у.о.а. күүс-көмө буоллулар.

Кинилэри сэргэ, кинигэ ис тутулу оһорууга, матырыааллары булууга, бэрийиигэ улуусту музейын үлэһиттэрэ, кыраайы үөрэтэччилэрэ А.И. Копырин, И.З. Кривошапкин, В.Д. Попова, Р.Л. Федоров, С.Г. Дьяконова, Хатырыктаабы государственность музейын уонна улуустаабы кини библиотека үлэһиттэрэ үлээтилэр.

Ааптар, Г.Т. Степанов, туох санааттан бу кинигэни таһаарарга ылсыбытын туһунан бу курдук сэхэргиир: «Иннокентий Пестряков биер уратыта диэн кини саха уруһуйдугарыттан бастакынан кэпсээнинэн уруһуйдары (комикстары) оһороро. Иккиһинэн, кини дьэрэккэ ойууларыгар, мындыр оһуордарыгар эргиллэн кэлэ турабын. Оннук ураты умнулубат угууар күүстээх. Бу чахчы улахан талаан чабылхай бэлиэтэ.

Биер бэйэбин Иннокентий Пестряков бу курдук чабылхай үлэлэринэн сөхтөрбүтэ, хоту дойду тыйыс уолун уйадытан бу кинигэни оһорорбор кынаттаабыта. Кини бэчээккэ тахсыбыт уруһуйдарын көрөөт, олус сөбүлээбитим. Кини сырдык талаанын, мындырдык саха олоһун таба көрөн, диригиник үөрэтэн, барытын ымыктыан-чымпыктыан ойуулуурун көрбүт эрэ киһи сэргээбэт буолуон хайдах да сатамат!».

С. АРГУНОВ

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

НАМНАР ИННИКИ КҮӨНҮГЭ

Кулун тутар 20-22 күннэригэр Үөһэ Бүлүү Хоротугар П.Е. Алексеев аатыгар хапсаҕайга хамаанданан бастыыр иһин республика чемпионата ытытылынна. Күрэхтэһиигэ барыта 18 хамаанда кыттыбытыттан, Нам улуунун хамаандата 8 миэстэни ылла.

Биердиилээн ыһааһыннарга миэстэлэстилэр: 62 кг Сивцев Петр — III м., 90 кг Винокуров Василий — II м., Семенов Вадим — III м. Вегераннарга: 60 кг Парников Николай — I м., 90 кг Чаприн Иннокентий — III м.

Күрэхтэһии түмүгүнэн хамаанданан Үөһэ Бүлүү — I м., Үөһэ Дьааһы — II м., Сунтаар — III м. ыллылар.

Кулун тутар 19-22 күннэригэр Дьокуускай куорат «Триумф» СК олимпийскай чемпион П. Пинигин бириинигэр көнүл тустууга 2002-2004 с.т. уолаттарга уонна кыргыттарга республика күрэхтэһиигэ буолан ааста.

Күрэхтэһии түмүгүнэн биердиилээн ыһааһыннарга: 30 кг Собакин Сергей (Хатырык) — I м., 60 кг Чердонов Ренат (Нам) — I м. Кыргыттарга: 28 кг Слепцова Лена — III м., 33 кг Петрова Саяна — II м., 42 кг Колотова Зоя — I м. буоллулар.

Кулун тутар 20-22 күннэригэр Нам улуунун Үөдэй нэһилиэгэр Саха республикатын

хайыһарга федерациятын 6 этаба хайыһарга күрэхтэһиигэ республика улуустарыттан уонна куораттарыттан 11 хамаанда 260 хайыһардыт кытытыны ылла. Сүрдээх күүстээх састаап кэлэн күрэхтэһиини олуһун диэн киргэттилэр.

Күрэхтэһии бастакы күнүгэр классическай сүүрүү ытытылынна. Манна Намтан 2003 с.т. уолаттарга бириистээх миэстэбэ табыстылар: Неустров Айаал — II м., Босиков Тит — IV м.; 1999-2000 с.т. кыргыттарга: Новгородова Наташа — III м.; 1997-1998 с.т. кыргыттарга: Игнатьева Таяна — II м.

Эр дьонго: Тихонов Иннокентий — III м.; 1965-1965 с.т. эр дьонго ветераннарга: Новгородов Александр — III м. 1975-1965 с.т. дьахталларга: Ефимова Людмила — II м., Соловьева Дарья — III м.

Күрэхтэһии иккис күнүгэр коньковай сүүрүү ытытылынна. Бу күрэххэ Намтан кыайы үрдүкү үктэлигэр табыстылар, 2003 с.т. уолаттарга: Неустров Айаал — II м.; 1999-2000 с.т. кыргыттарга: Новгородова Наташа — III м.; 1997-1998 с.т. кыргыттарга: Игнатьева Таяна — II м.; 1975-1965 с.т. дьахталларга: Соловьева Дарья — I м., Ефимова Людмила — II м.; 1955-1965 с.т. эр дьонго: Новгородов Александр — III м.

СПОРТИНГ КҮРЭБЭР

Кулун тутар 22 күнүгэр Сиэникэй аартыгар ытар сиргэ Ленскэй нэһилиэк иһинэн ытыгыта бастыыр иһин күрэхтэһии ытытылынна. Бастакынан спортинг — тэриэлкэ ытыгыта, манна 23 бэргэн ытааччылар күрэхтэһиигэ кытытыны ыллар. Бары уоннууга ытытылар, түмүккэ уонтан 8-н ылан республика, улуус күрэхтэһиилэрин чемпиона Сивцев Николай бастаата, кинигтэн биер очконан хаалан Заболоцкай Семен иккис, үһүс Яковлев Иван.

Кыра калибрдаах саанан ытыгыта 8 кыттааччы 5-тэ ытытылар. Бу күрэххэ 20 очкону ылан Собакин Андрей бастаата, 16 очколаах Петухов Прокопий иккис, 15 очколаах Артамонов Сергей үһүс буоллулар.

Улахан калибрдаах саанан ытыгыта 16 кыттааччы кытытына, 5 ытыты түмүгүнэн 27 очкону ылан Павлов Станислав бастаата, 22 очколаах Румянцев Иван иккис, 18 очколаах Суздалов Дмитрий үһүс буолла.

Буулдьанан ытыгыта Соловьев Дмитрий соҕотоһун ытан, 20 очкону ылан аһардастыгы айбардаата.

Күрэхтэһии кылаабынай судьуйатынан С.И. Эверстов үлээтэ. Мантан антах халлаан сылыһан, куспут чугаһаан ытыгы күрэхтэһиигэ элбэх. Онон, кырабы харахтаах бэргэн ытааччылар саабытын сууһан-сотон, саабыт докумуонун эрдэттэн бэрээдэктээн, бэлэм сылдыаргытыгар ыгырабыт. Күрэхтэһиини спортинг федерацията иилээн-сабалаан, тэрийэн ытытта.

И.А. УВАРОВСКОЙ — КУРУЛГЭН

Үөрэх эйгэтигэр

Олунньу 25-27 күннэригэр Нам 2 №-дээх орто оскуолатын базатыгар «2015 сыл учуутала» Бүтүн Россиятаагы куонкурус муниципальнай этаба буолан ааста. Улуус 11 оскуолаларыттан 13 учуутал кыттыны ылла. Олор истэригэр, начальнай кылаас учууталлара – 5, гуманитарнай хайыска – 6, математика – 1 уонна биир физкультура учуутала бэйэлэрин үлэлэрин, опытыгарын көрдөрдүлэр.

Куонкурус үс түһүмэтинэн ааста: бастакы түһүмэххэ «Учуутал сайта», «Мин аналым - учуутал» темаҕа эссе уонна «Аһаҕас уроук» диэн тэрээһиннэр киирдилэр. Бу үс тэрээһин түмүгүнэн иккис түһүмэххэ 7 полуфиналист аастылар. Кинилэр «Маастар-кылааска» бэйэлэрин педагогической маастарыстыбаларын көрдөрдүлэр. Түмүккэ, дьүүлүр сүбэ быһаарытынан, биэс учуутал финалга тахсан, философскай наука доктора, профессор, Сибиридээги наука академиятын чилиэн-корреспондента, Саха республикатын наукатын үтүөлөөх деятелэ, Саха республикатын духуобунаһын академиятын чилиэнэ, Российской Федерация үөрэҕиритин туйгуна Виктор Данилович Михайлов иилээн-саҕалаан ыһыпыт «Үөрэх политиктарын төгүрүк остуолугар» кытыннылар. Виктор Данилович учууталлары сатабыллаахтык кэспэтигэр киллэрэн, үөрэх, бүтүн общество аныгы хайысхаларын билиилэрин, үөрэхтээһин системата инники сайдыгытын сүрүн хайысхаларын боппуростарыгар, киэн кэспэти ыһытты. Төгүрүк остуол кыттылаахтара ити тула бэйэлэрин этиилэрин киллэрдилэр, тус санааларын атастастылар.

Түмүгэр, номинациялар хаһаайынарынан буоллулар: «Педагогическое мастерство» -

«2015 СЫЛ УЧУУТАЛА»

Михайлов Иоганн Ионович, З.П. Саввин аатынан Үөдэй орто оскуолатын физкультураҕа учуутала, «Педагогический дебют» - Гуляева Саргылана Григорьевна, И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх оскуолатын нуучча тылын уонна литературатын учуутала, «Призвание – учитель» - Полякова Ираида Анатольевна, И.С. Гаврильев аатынан Нам бастакы нүөмэрдээх оскуолатын англия тылын учуутала, «Лучший урок» - Шадрина Изабелла Егоровна, Н.С. Охлопков аатынан Нам улуустаагы гимназиятын нуучча тылын уонна литературатын учуутала.

«Сыл учуутала - 2015» үрдүк ааты Нам 2 №-дээх оскуолатын начальнай кылаас учуутала Новгородова Лена Георгиевна ылла. Түмүк тылга, Виктор Данилович улуус дьаһалтата үөрэх эйгэтин үлэһиттэрин өйүүрү кэрэхсэбиллээгин ыйан туран, куонкурус кыттылаахтара үрдүк таһымнаахтарын бэлиэтээтэ, чуолаан, Н.С. Охлопков аатынан Нам улуустаагы гимназиятын нуучча тылын уонна литературатын учуутала Шадрина Изабелла Егоровнаны хороботто.

С. НАХОДКИНА,
үөрэх управлениетын методической отдела

Улуус баһылыгы колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Ааҕааччы, дорообо!

Күүстээх тыал түһэн айылдыбыт туохпутун-хайдахпытын тургутан көрдө. Улахан содуллаах буолан таҕыста, 2 баһаар, 2 киһи өлүүлээх суол быһылаана, линия хатыһан сорох ыаллар холодильнига, морозильнига, телевизора суох хаалдылар. Төһөнөн сайдыылаах олоххо чугаһыбыт да, биер очонон технология өттүнэн тутулуктаах буоларбыт улаатан иһэр.

Манна ардыгар мүлчү-хаччы, буоллунхаалын диэн үлэһиттэр ыар содулардаах буолара көстөн кэллэ. Ол курдук, техникумга уот арахсытытынан ититэр ситим уута сүөкэммитин кэннэ, кочегар уонна харабыл миэстэлэригэр суох буолан биэрбиттэр, уот турбутун хойутаан билбиттэр. Оттон 1 Хомустаахха олорор дьиз умайыта эмиз «человеческий фактор» диэн буолуон сөп.

Суол быһылаанын хайа да өттүнэн ыллаахха, ангардас техникаҕа соннуур табыллыбат, манна суопартан, техника туругун көрөр-истэр механиктан толору тутулуктааҕа өйдөнөр. Ити курдук, бэйэтэн көлбөрүтүнэн барытын айылдыра, техникаҕа, о.д.а. төрүүтүргэ соннуу сырыттаһытына, бэйэ эппиэтинэһин ыһыктан кэбистэххэ манньк быһылааннар тахса туралларыгар төрүүт буолуоҕа. Сотору кэмминэн халаамыт уута тийээн кэлиэҕэ, ким эрэ дьалаҕайынан дьиз сүөһүтэ, сылгыта ууга барыан сөп, дьиз ис-тас тэрилэ эмсэбэлиэҕэ. Дэлэҕэ норуот өс хохонугар «На бога надейся, но сам не плошай» диэн этихтэрэ дуо? Онон хайа эрэ өттүнэн сыһа-халты туттаран этэннэ буолуоҕа, оноһулдуохтаагы онгорбокко, ситириэхтээҕи ситэрбөккэ уһатар-кэнэтэр билигини кэмнэ хайа да өттүнэн сатамат.

Бу өттүнэн өбүгэлэрбит үтүө үгэстэрин умнубакка билингэттэн халаан уутугар бэлэмнэни үлэтигэр, дьизини-уоту, олбуору өрө тардыныһа, хаар түстэҕинэ өрт уотун ыгытыга сэрэнигэ-сэрбэнигэ улахан болдомтобутун уурабыт эрэйиллэр. Ким эрэ туораттан дьаһайахтаах, ыйахтаах-кэрдихтээх, биитэр хантан эрэ кэлэн туора дьон онорон биэриэхтэрэ диэн быһымах санаанан салайтарымыахха.

Александр АТЛАСОВ

Улуус нэһиликтэригэр

ТЭТТИК СОНУННАР

«Сарыал» сынньалан киниз бу күнүгэр Нам улуунун Күннэригэр тэрээһиннээхтик бэлэмнэнэллэр. Саха республикатын эстрадатын үтүөлөөх артыһа, мелодист Аркадий Алексеев уонна кини көбүлүүр бөлүбүн эдэр кэскиллээх артыыстары кэнсиэрдээн бардылар.

Уопсайа нэһиликкэ 118 ынах төрөөтө, үүт туттарыта саҕаланна. Үүт туттарааччыларга Намнаагы роспотребнадзор үлэһиттэр санитарнай минимум үөрэҕин туттулар.

Нэһиликкэ регистрацияламмыт ыт ахсаана 153. Хаһаайттар ыттарын баай-алларыгар, сэрэтэр, өйдөтөр үлэлэр ытыллылар.

Сааскы призыв саҕаланара чугаһаан призывниктар испиһэктэре чуолкайданна, уопсайа нэһиликкэ 24 призывник аармыйа кэккэтигэр ыгырыллар.

Үөдэйдээҕи баһаарынай ча-

ас тэрилтэтэ (начальник Зырянов И.А.) оскуоланы кытта ыкса сибээстээх үлэлэрин түмүгэр, 10 үөрэнээччи «Сосновый бор» профилакторийга 12 хонукка пожарной-прикладной үөрэххэ ситиһиллээхтик үөрэнэн кэллиллэр. Үөрэнэр кэмнэригэр хамаанданан күрэххэ Үөдэй үөрэнээччилэрин хамаандата 2 миэстэни ылла.

Инбэлииттэр түмсүүлэрэ (салайааччы Эверстов К.К.) улуустаагы «Ситцевый бал» күрэххэ ситиһиллээхтик кыттан, Анастасия Семеновна Сысолыгина дьүүлүүр сүбэ быһаарытынан бастакы бириистээх миэстэни ылла. Бэйэ дьобурун, талаанын көрөр быстапкаҕа Светлана Владимировна Ядреева тэҥнээгин булбакка бастакы миэстэҕэ тигистэ.

Е.А. ЭВЕРСТОВА, Үөдэй

Улуу Кыайы 70 сылын көрсө

ЭРЭНЭБИТ

Нам улуунун Ытык сүбэтин председателэ Васильев Анатолий Иванович биіргэ төрөөбүттэрэ — 83 саастаах, Майага уонна Дьокуускай куоракка учууталлаабыт, учууталлар учууталлара, эдьийиэ Васильева Татьяна Ивановна, «Нам», «Хатын-Арыы», М.К. Аммосов аатынан совхозтарга кылаабынай инженерин, солбуйааччы директорунан үлэлээбит быраата Васильев Аркадий Иванович, «Нам» совхозка кадр отделын инспекторынан, «Межколхозстрой» тэрилтэҕэ, «Көбөкөн» совхозка старшай уонна кылаабынай экономийһын үлэлээбит кэргэнэ Васильева Евдокия Николаевна, Нам педучилищетын кылаабынай корпусун туттарбыт уонна билигин Дьокуускай туттуларыгар үлэтии сылдьар уола Васильев Игорь Анатольевич, СР сир управлениетын отделын начальнигынан үлэһит кыһа Васильева (Сивцева) Антонина Анатольевна, Аппааныга олорор медүлэһит Колесова (Васильева) Александра Аркадьевна, 2014 сыллаагы улуустаагы «Далбар Хотуна», балта Сивцева Анна Николаевна, быраата Сивцев Николай Николаевич — бары пенсионердар түмсэн уонна сүбэлэһэн баран сэрии кэмигэр аҕалара, эһэлэрэ Васильев Иван Васильевич «Курскай дугаҕа» сураҕа суох сүппүтүн биллэрбиттэрин, Евдокия Николаевна аҕата Семенов Николай Прокопьевич Ленинград аныгар 1943 с. сураҕа суох сүппүтүн туһунан биллэри кэлбитин кэннэ, онтон 2012 с. өлүгэ көстөн көмүллүбүтүн туһунан биллэри кэлбитин, Анна Николаевна уонна Николай Николаевич аҕалара сэрйиттэн атаҕа суох буолан кэлэн 1964 с. өлбүтүн туһунан ахтан-санаан баран, былыр кэмигэр, сэрии да кэнниттэн биһиги интернакка олорон, аһаан-таннан, үөрэхтэнэн үлэһит буолан, этэннэ пенсияҕа тахсыахпыттар диэри үлэлээн былаас бары көмөгүн, күн бүгүнүгэр диэри пенсионердар буоларбыт быһытынан, эппитинэн-хаамытынан билбит буолан ис сүрэхтэн махтанан туран иэспитин төлүүбүт диэн 50 тыһ. солк. харчыны Улуу Кыайы 70 сылын фондатыгар киллэрдилэр.

«Сэрии кыһалдытын билбит улуус кырдыаҕастара, халын уруу-аймахтар түмсэнигэр бэйэлэрин сэмэй көмөлөрүн Улуу Кыайы 70 сылын фондатыгар киллэриэхтэрэ диэн эрэнэбит», - диэтэ улуус Ытык сүбэтин председателэ Васильев Анатолий Иванович.

Улуу Кыайы 70 с. фондатын улуустаагы хамыһыыта

Улуус нэһиликтэригэр

Кулун тутар ыйга Үөдэй нэһиликтэргэ үгүс ураты суолталаах тэрээһиннэр буолан аастылар. Ол курдук, кулун тутар бастакы күннэригэр эдэр ыччат түмсүү лидерэ Светлана Попова тэрийиитинэн «Ураанхай» спортивнай кулууп ыччатын кытта көрсүһүү культурунай-спортивнай комплекса буолан ааста.

Бу күн эдэр ыччакка, оскуола үөрэнээччилэригэр анаан чөл олох тематыгар интэриһинэй лекцияны аахтылар. «Ураанхай» кулууп үлэтин туһунан сөһүргэтиилэр, сырдаттылар. Маны таһынан, дьарыктаныыларга, хамсаныыларга маастар-кылаас ыһыттылар. Кэлбит ыалдыттары саха ыалын сиэринэн алаадылаах, итии чэйинэн Үөдэй оскуола (директор А.И. Барашков) сылаастык көрүстэ. Саҕа оскуолаҕа, «Ийэҕэ албан аат» музейыгар экскурсиялаатылар.

Улуустаагы «Далбар Хотун» күрүөүр биһиги нэһиликтэн Намнаагы оҕо искусствотын оскуолатын Үөдэйдээҕи филиалын хореограба Екатерина Дмитриевна Николаева кыттан, үһүс бириистээх миэстэҕэ тиксэн, «Сайдам Хотун» номинация хаһаайкатынан буолла.

«Сарыал» сынньалан киин тэрийиитинэн Аан дойду дьахталларын күнүгэр аналаах «Дьүөгэм күндү киһим» күрэх ыһытылына. Уопсайа биэс паара дьүөгэлиилэр кытыннылар. Ол курдук, Анфиса Винокурова дьүөгэтинэн Тамара Татариничеванын, Александра Данилова Инна Степанованын, Гульнара Черноградская Анна Иванованын, Мария Иванова Евдокия Новгородованын, Наталья Данилова Мария Тихонованын кытыннылар. Түһүмэхтэргэ дьүөгэлэр талааннарын, дьобурдарын, дьүөгэлиин истин доҕордуу сыһыаннарын, минньигэс астарын бу күн дьонно-сэргэҕэ билиһиннэрдилэр.

Түмүккэ күрэххэ бастакы миэстэни Н. Данилова дьүөгэтинэн М. Тихонованын

ҮӨРҮҮЛЭЭХ ТЭРЭЭҢИННЭР

Ыллылар. Иккис миэстэни А. Данилова, И. Степанова, үһүс миэстэни А. Винокурова, Т. Татариничева ыллылар, сыаналаах бириистэринэн наҕараадаланнылар.

Үөдэй нэһиликтин үс төгүрүк тулаайах оҕолоругар кулун тутар 11 күнүгэр умнуллубат кэрэ бэлиэ түгэн тосхойдо. Республика салалтатын, улуус дьаһалтатын, улуустаагы опека отделын көмөгүнэн, өнгөтүнэн Нам нэһиликтэргэ саҕа алаһа дьизэҕэ киирэр үөрүүлээх күннэрэ үүннэ. Ол курдук, үс оҕолоо Марьяна Кириллина, Борис Барашков уонна Северьяна Новгородова бу күн махтал тылларты этиллэр, нэһилик дьаһалтата сэмэй истик бэлэбин туттарда. Республика салалтата, ыалдыттары Марианна Кириллина саҕа дьизитигэр бастакы маанылаах ыалдыт буоллулар. Дьиз хаһаайката итии үүттээх чэйинэн, саха мааны аһынан күндүлээтэ.

Нэһилик дьаһалтатын иһинэн общественной КДН заседаниета буолан ааста. Манна «Оҕону – иитиигэ бүттүүн общественной» тэрээһингэ үгүс профилактической боппуростар, инники үлэҕэ былааннар туһунан кэспэти ыһытылына. Ааспыт сыл түмүгүн ырыттыбыт, дьүүллэстибит. Кылаастарынан сыһыарылыбыт тэрилтэлэр, общественной түмсүүлэр үлэлэрин хайысхатын кэспэтиллэр.

Кулун тутар 20 күнүгэр З.П. Саввин аатынан Үөдэй орто оскуолатын 95 сыллаах үбүлүөйүн бэлиэтигэр тэрээһин үөрүүлээх быһыыга буолан ааста. Кэлбит ыгырыылаах ыалдыттар, араас сылларга бүтэрбит выпускниктар орто оскуоланы, музейи, оҕолор үлэлэрин быыстапкатын, выпускниктар галереяларын көрөн сэргээтилэр, көлүөнэнэн көрсүһэн, кылаас чаастарыгар сылдьан ааспыт кэмнэрин иһирэхтик афыннылар.

Үөрэнээччилэр оскуола өрөгөй ырыатын өрө көгөбүллүүлээхтик толордулар, эҕэрдэ кэнсиэр көрдөрдүлэр. Маны таһынан эҕэрдэ кэнсиэргэ оскуола выпускниктара Эдуара Сергеева үөрэтэр оҕоло «Мичээр» оҕо образцовый үнкүү ансамбыла, Александра Аргунова «Умсулдан» фольклорнай коллектива сэргэх нүөмэрдэринэн дьоро киэһэни кызгэтиллэр. Үөрүүлээх тэрээһингэ оскуола директора А.И. Барашков «Бочуоттаах выпускник», «Бочуоттаах ветеран», «Оскуола сайдытыгар сүдү кылаатын иһин» анал бэлиэлэри бастыг дьонугар туттарда.

Кулун тутар 22-23 күннэригэр 6-с төгүлүн ытыллар оҕолорго уонна улахан дьонго республикатаагы хайыһар күрүбэ Үөдэй нэһиликтэргэ ытылына. Күрэххэ Алдан, Амма, Ньурба, Горнай, Мэҥэ-Хаҥалас, Уус-Алдан, Таатта, Чурапчы, Нам улуустарыттан, Нерюнгри, Дьокуускай куораттарыттан, Хатас нэһиликтиттэн барыта 12 хамаанда икки күн устата тыҥааһыннаахтык, чэйинэй-дик күрэхтэстилэр. Уопсайа 200-тэн тахса кыттааччы кытынна. Үөдэй нэһиликтэргэ күрэх түмүгүнэн 6 призера ааттанна. Ол курдук, оҕолорго Игнатьева Татьяна (1998 с.т.) икки көрүнгө 2 миэстэ, Новгородова Наталья (1999 с.т.) икки көрүнгө 3 миэстэ, Неустров Айаал (2003 с.т.) икки көрүнгө 2 миэстэҕэ табыстылар. Эр дьонго Тихонов Иннокентий 3 миэстэни, ветераннарга Александр Новгородов 3 миэстэни, Людмила Ефимова 2 миэстэни ыллылар. Нэһилик баһылыга Ядреев С.В. анал сыаналаах бириистэрин нэһилик инники кэскиллээх уонна ветеран спортсменнарыгар туттарда.

Е.А. ЭВЕРСТОВА,
Үөдэй обществ. корреспондента

**Спорт – дьулуур,
спорт – тулуур**

Кэнники сылларга Наммыт улууһугар спорт кэккэ көрүннэригэр биллэ сайдыбытын бэлиэти көрөбүт. Бу сайын Саха сирин норуоттарын VI спортивнай Оонньууларыгар анаан тутуллубут спортивнай баарафай тутуулар кэнэҕэски ыччаппыт инники каскилин түстүүр дьоһун үлэбит соҕура буолар.

Саҥа үүмүт сылтан КСК аныгы тутуулаах дьэтигэр анал дьарыктаах оҕо спортивнай оскуола аһыллан, чэпчэки атлетика, нуучча дуобата, волейбол уо.д.а. көрүннэрэ олоххо кириэн үлэлэрин саҥалаатылар. Кэккэ көрүннэргэ кыттан, үгүс күрэхтэһиилэри бэйэ-бэит сирбитигэр тэрийэн ыыттылар. Икки ый иһигэр республика улахан күрэхтэһиилэрэ утуу-субуу буолталаатылар. Ол курдук, чэпчэки атлетикаҕа кыра саастаах оҕолорго, волейболга оҕо спортивнай оскуолаларын икки ардыларыгар уонна өбүгэ оонньууларын XII-с фестивала буолан ааспыттара. Маны таһынан, улууспут иһинэн ыытыллар комплекснай спартакиада суотугар кириэр сүрүн күрэхтэһиилэрин киллэрэн, нэдиэлэ ахсын үлэ «күөстүү оргуйар».

Аҕыйах хонуктааҕыта КСК дьэтигэр остуол тенниһигэр Саха республикатын федерациятын кубога буолан ааста. Күрэхтэһиини көрө олорон, биһиги улууспутугар маньык көрүн олох эрдэ сайдыахтаабын,

онно тэрийэр уонна эрчийэр усуллубуа суоҕа уонна тийбэтэ улаханник «атахтаабытын», агардас бу да турниртан киһи түмүк онорон сөп эбит. Эдэр саастаахтаах республикабыт хамаандаларын таһыма үрдэбитэ харахха бырабыллар, ол курдук, Сунтаар, Мэҥэ-Хаҥалас, Амма, Дьокуускай уо.д.а. хамаандалара салгыы сайдар суол үктэлигэр тураллар. Кистэл буолбатах, би-

үөрэхтээх тренер штатын туруорсар кэм кэллэ дии саныбын. Урукку сылларга остуол тенниһигэр республикабыт сүрүн саастаахтаах уонна сайдыбыт промышленнай куораттарын хамаандаларын эрэ көрөр эбит буоллахпытына, билигин бу күрэхтэһиигэ «сырдык баттахтаах уонна чачархай дьүһүннээх» биир-икки эрэ оонньооччуну харабым далыгар киллэрдим.

Бу көрүн чопчу сахаларга барарын, дьэ, итэҕэйдим. Ол аата, таһыммыт үрдээн, оонньоур уопушпун улааппыта көстөр. Ордук эдэр ыччат ылсан тэтимнээхтик оонньоурун киһи астына көрөр. Ити республикабыт иһинэн үлэлиир анал спортивнай оскуолалар үлэлэрин түмүгэ буолар. Кырдык, оҕо кыра эрдэбиттэн ылсан үөрөннөҕүнэ, техника сайдыахтаах дьэн уопуштара спецалистар быһаараллар. Дьэ, онтон этэ-сиинэ бэлэмнээх буоллабына тактикатын уонна стилин чопчу бэйэтигэр ылынан тэтимник сайыннаран тахсыахтаах эбит. Оччоҕо бу оҕо ханнык баҕар күрэхтэһиигэ долгуйуу уонна уопут тийбэт буолуу өрүтүн билиэ суохтаах дьэн быһаараллар. Бу барыта оруннаах дии саныбын. Анал дьарыктаах оҕо спортивнай оскуола иһинэн кириэр көрүннэргэ, чуолаан остуол тенниһин эмиэ киллэрэн үлэлэтэрбит буоллар, оҕолорбутугар өссө биир кэрдис үрдүк үктэлигэр олук ууран сайдыа этибит.

Анатолий СОФРОНОВ – ОНТУОН

ОСТУОЛ ТЕННИҺИГЭР УРАТЫ БОЛБОМТОНУ

һиги улууспутугар бу көрүн Нам салиэннэтигэр уонна II Хомуस्ताах нэһилигэр сайдыбытын билэбит. Сүрүннээн, бу хамаандалар сүүмүрдэнэн улууспут чийин көмүскүүллэрэ. Билигин, мин көрдөхпүнэ, ол саастаах үгүс кыттааччылар бу күрэхтэһиигэ оонньоу сылдьар. Билигин тургунан, агардас ветеран саастаах оонньооччуларбытынан тирэҕирэн сылдьарбыт татым буолуо? Билигин бары усуллубуа барыта баар, онно оҕолорбутун сыһыаран күүскэ үлэлиир-битигэр кыах үөскээтэ. Анал

(Инсценировка)

Оонньоур дьоно:

1. Балбаара – дьэилээх эмэксин
2. Бүөтүр – кини оҕонньоро
3. Ааныс – кинилэр кыыстара
4. Уйбаан – таһынааҕы ыал Балаҕан иһэ. Истиэнэҕэ Сталин мэтириэтэ. Балбаара хоргуйан өлөөрү сытар, ынчыктыыр.

Балбаара (өндөйөр): Оо, оҕонньороум, оҕом сыһа... Мин өлөрүм чугаһаата быһыылаах (ынчыктыыр), хоргуйан өлөр дьэн баар эбит – дьиннээх хара сор. Тугум да ыалдыбыт курдук да, олох сэннэм суох, мэйим эргийэр, харабым хараҕар, сүрүм өлөхсүйэр. Хаһан бу кырыктаах сэрии бүтэн оҕом эрдээх дьэтигэр этэнгэ эргиллэн кэлэр. Кэлэрэ буоллар саатар кустаан аһаҕа этэ (ынчыктыыр, ытыыр).

Бүөтүр: Кэбис, сэгэриэм, ытаама, кытаат, тулуйа сатаа. Биһинээрэ Дьармаанна сиригэр кирибиттэр үһү. Сотору Кыайы буолуо, өбүт эргиллэн кэлиэ.

Балбаара: Оо, онно мин, арааһа, тийбэт киһи буоллум быһыылаах. Саатар оҕобун көрөн баран өлүт киһи... Тугу эрэ сиэбит киһи баар ини (салҕалы-салҕалы илиитин уунар). Саатар ууга аҕалын дуу... уутта... (Ааныс уу кутан аҕалар, ону салҕалы-салҕалы иһэр уонна оронугар охтор).

Бүөтүр: Сэгэриэм, кытаат, тулуйа тус. Мин ити аан бүрүөтэ тирииттэн быһан буһара туруорабын. Илдьи бустаабына сиэпит, оччоҕо арыый өл хабыан, тыын ылыа этин.

Балбаара: Ол аан бүрүөтүн эмиэ тоҕо алдыаттын, дьэбит тымһыа дии.

Бүөтүр: Инньэ дьэн хайыахпытый, атын киһи сиирэ туох да суох. Сотору буһуо, тулуй, кытаат. Сотору оҕобут ньиэмэстэри кыайан кэлиэ, сэрии бүтүө, оҕобут бултуан, үлэлээн аһаҕа.

Ааныс: Оттон, араа, ынахпытын өлөрөн сиэбэспит дуо?

Бүөтүр: Кэбис-кэбис, ынаҕы сиир бобуулаах, хаайыыга барыахпыт дуо?

Ааныс: Оттон бэйэбит ынахпыт буолбат дуо?

Бүөтүр: Бэйэ киэнин сиир эмиэ бобуулаах.

КЫАЙЫ БУОЛУОН ИННИНЭ

Ааныс: Хайдах-хайдах баҕайыһый? Оччоҕо тугу туһалыыр сүөһүнүй? Саатар үүтэ суох, уолан быһа сыһыбыта баар ээ. (Таһырдыаттан биэдэрэ тутуурдаах Уйбаан кириэр).

Уйбаан: Ылаллар, кэпсээн-нит?

Бүөтүр: Биһиги эрдээх-тэргэ туох кэпсээнэ кэлиэй, куһаҕантан атын. Арай бу ийэбит хоргуйан олох үһүгулаан сытар. Ыал аатыттан аһан эрэбит.

Уйбаан: Кэбис, инньэ дьэмэ. Бу мин эһиэхэ кыра кэһи аҕаллым, маны миннээн ити ийэбитин аһатын. Бэйэбит да үссэниг. Дьэ, дьыала оннук.

Бүөтүр (соһуйар, үөрөр): Көр эрэ! Бу хантан элбэх эти буллун? Тугу бултаатын?

Уйбаан: Ол мин эрдээх тугу бултуохпунуй. Хотонум эрэ иһигэр бултуур буоллабын. Биир ынахтын өлөрөн бу ыалларбар эт түнгэтэ сылдьабын. Дьэ, дьыала оннук.

Бүөтүр: Ол хайдах буоллун, хаайыыга барыаххын баҕардын дуо?

Уйбаан: Хаайылыбаппын билэн онордоҕум дии! (Хоонньуттан «Кыым» хаһыаты таһаарар. Бу хаһыакка опкуом ыһааҕа тахсыбыт. Ол ыһаах быһыытын уонна наада буоллабына өлөрөн сииллэрэ көнүл буолбут. Дьэ, дьыала оннук. Тоойуом, Ааныска, бу эттэн ботуччу соҕус миннээн ийэбитин аһатын.

Бүөтүр: Ол туох ааттаах үтүө санаалаах опкуом тойоно эбитэй? Аата-суола ким дьэниг?

Уйбаан: Аата Ылдьаа Мөлөкүүрүп дьэн.

Бүөтүр (соһуйбуттуу): Ылдьаа Мөлөкүүрүп дии? Ол биһиги улууспут уола дии. Бэрт өрдөөүтэ мин кинини көрбүтүм. Кырастаанскай сэрии эрдэбин аастыта. Хамандьырдар Мөлөкүүрүп Ылдьаа дьэн бэрт сыгы хара харахтаах, үһэ уһугар тор курдук бытыктаах курбалдыбыт уол оҕото этэ. Ол киһи ол опкуом тойоно буоллаҕа.

Уйбаан: Дьэ, ол киһи. Бу «Кыым» хаһыакка мэтириэтэ баар.

Балбаара (өндөс гынар, илиитин уунар): Аҕал, көрдөр эрэ (одулуур), ээ, чачы кини эбит, улаханник уларыбатах, арыый модьураабыт, баттаҕа кырыктыбыт эрэ. Оо, дьэ, дьиннээх күн санаалаах салайааччы буолбут эбит Барахсаный!

Бүөтүр (хаһыаты ылан көрөр): Бу кырдык Куһаҕан Ылтан төрүттээх бэйэбит уолбут дии. Эмиэ Махсыын Омуһап курдук саха саарына буолбут эбит. Көр, Уйбаан, бу хаһыаты биһиэхэ биэрэр инигин.

Уйбаан: Оттон эһиэхэ аҕаллабым дии. Уолум хас да хаһыаты таһаарыт. Дьэ, дьыала оннук.

Бүөтүр: Бээ, бу маны истиэнэ ыһаан кэбиһиэххэ (Сталин мэтириэтин таһыгар ыйыыр).

Балбаара (олорор): Дьэ, Уйбаан, эйиэхэ улахан махтал, аҕалыт аскар, улахан сонунгар! Харабым сырдаабыкка дьэри буолла.

Бүөтүр: Чэ, кытаат, Балбаара, аһаахтааххына үтүөрүөн, ол эрэри бастаан сэрэнэн кыратык аһаар. Дьэ, дьыала оннук.

Балбаара: Ону билэбин.

Бүөтүр: Бээ, сарсын төһө да аһыннарбыт ынахпытын өлөрөн тыыммытын өлөйдөнүөхпүт буоллаҕа.

Уйбаан: Дьэ, ыалларым барахсаттар. Саас кэллэ, биһиннэрэ ньиэмэстэри кыайан эрэллэр, Берилингэ чугаһаабыттар үһү, сотору Кыайы буолуо. Дьэ, дьыала оннук.

Бүөтүр: Оннук-оннук! Кыайы буолуо, уолбут кэлиэ, холкуоска үлэлээн, бултаан-алтаан аһаҕа. Биһиэхэ да бырааһыннык буолуо, күн көрүө, күөнэччит оонньоу!

Балбаара: Үу! Көр, чэпчэбит курдук буоллум (туран кэлэр, Бүөтүрдээх Ааныс икки өттүттэн өйөөн сыана иннигэр кэллэлэр).

Ырыа иһиллэр: «Суох буоллун сэрии, суох буоллун өлүү...».

Ырыс.

СЭКИ

Биһиги улууспутугар нуучча норуотун аһаҕас дуһанын илдьэ сылдьар соҕотох ансамбыл баар. Ол – «Коробейниктар». Кинилэр номнуо уон иккис сылларын үрдүк сыанаттан түспэккэ ыллыллар-туойаллар. Дьонго-сэргэҕэ сөбүлэтэн, улуус аатын-суолун үгүстүк ааттатан, норуот дьин биһирэбилин ылан ылаллар. Ол түмүгэр элбэх фестиваллар, куонкурустар лауреаттара уонна дипломаннара. 2010 сылга «народнай» ааты ылбыттара. Ансаамбыл уус-уран салайааччыта О.А. Новгородова, сценарист Л.В. Перетолчина. 2014 сыл күһүнүгэр музыкальнай салайааччыламыттара. Эдэр, эрчимнээх, сонун көрүүлэрдээх Станислав Яковлевич Андреевы ансамбыл састааба тута сөбүлээбитэ.

аптекаларын бородоуктатын лааптыга көрдөһүүбүтүн быһа гыммакка оҕолорго анаан бур-босхо бэлэх онороллор. Онон кинилэргэ махталбыт мунгура суох. Маны тэнгэ С.Д. Кобякова күн бүгүнгэ дьэри өйүүрүгэр баһыбытын тир-эрдэбит. Дьингэ, бастаан кини тыл көтөҕөн, бэйэтинэн тэрийсэн нуучча ырыатын ансаамбыла улууска баар буолбута. Итинэн үс сыл салайааччынан үлэли сылдьыбыт У.К. Новгородова махтанабыт. Билигин да, ыгырдыбыт да кэлэн көмөлөһөр, сүбэлиир-амальыр.

Көрдөһөр даа күтүүннээх, ааттаһар даа ахсааннаах

2003 сылга тэриллэхпиттэн элбэх тэрээһингэ кытынныбыт. Улуус буоллун, республика таһымаах буоллун, үөрүүнэн сөбүлээн улу-

НУУЧЧА ЫРЫАТА – НОРУОТ ДУУҺАТА

Салгыы «Коробейниктар» кэпсээннэрин ааҕып.

Дууһа ыллыыр-санаа сырдыр

Ыллыыр, байаанна оонньоур эдэр киһини кытта сана тыын ылан сэргэхсийэ түспүспүт. Сэтиннигэ дьаамсыктар культураларын республикатааҕы фестивалыгар «Орто Өлүөнэ дьаамсыктарын ырыаларын тарҕаты, харайыы иһин» номинацияга лауреат буолбуппут. Тохсунньуга номнуо үгэскэ кубудуйбут Ороһуоспатааҕы харыйабытын тэрийбиппит. Олунньуга нуучча ырыатын фестивалыгар «Норуот ырыатыгар бэриини иһин» номинацияга үһүст. дипломант аатын ылбыппыт. Соторугааҕыта Хаҥаласка ытыллыбыт Өлүөнэ дьаамсыктарын 15-с республикатааҕы көрүү-куонкурустарыгар «Дьаамсыктар ырыгы ырыаларын толоруу иһин» номинацияга үһүс степеннээх дипломант аатын ылан кэллибит. Күн бүгүн сырдык Пасха бырааһынныгар концерт бэлэмниибит.

Ансаамбылбыт аҕыс киһитэн турар. Бириэмэттэн бириэмэтигэр оҕолору дьарыктыбыт. Концертарбытыгар дьон сылдьар. Айар үлэбитин интэриэһиргииллэр, кэтиллэр, ыйыталаһаллар. Бэйэбит истэ-эччилэрдээхпит.

Кыһынҕы сынньалан кэмигэр Ороһуоспатааҕы харыйабытын үгүс оҕо, төрөспүт үөрэ кэтэһэриттэн долгуйабыт. Бу тэрээһиммит уратыта дьэн, үтүө санаанан салайтарар. Кыаммат, элбэх оҕолоох дьэ кэргэн оҕолоругар, притют итиллээччилэригэр анаан босхо бырааһыннык тэрийэбит, кэлбит оҕолорго барыларыгар миннигэс бэлэх биэрэн ытабыт. 300-чэкэ миннигэс бэлэби бэлэмниибит. Бу үтүө дьыалаҕа биһиги спонсордарбыт «Радуга», «Центр», «Север», «Восьмерка», «Софья», «Ветеран», «Туйаара», «Нива», «Любава», «Надежда» маҕаһыннар, Эверстовтар

успутун ааттатан, бэйэбитин көрдөрөн кэлэбит. Тэриллэбит сылбытыгар «Играй, гармонь!» Бүтүн Россиятааҕы телевизионнай биэри Дьокуускайга ыалдыттын кэлбитигэр кытыбыппытын умнубаппыт.

Биһиэхэ кириэн ылыан баҕалаахтар бааллар. Ол гынан баран кинилэр ыйдааҕы усунуос чабытар. Үп-харчы кырыымчык, туораттан хантан да көмө күүспэт буолан, ый ахсын 300 солк. усунуостаахпыт. Таҕаспытын-саппытын бэйэбит харчыбытыгар тиктэбит. Арай, былырын Ленскэй нэһилиэк 100 тыһ. солк. биэрбит. Онон саҥа көстүүмнэри тигиннибит. Куонкурустарга барар айаммыт төлөбүрүн эмиэ бэйэбит уйунабыт. Бу соторугааҕыта Хаҥаласка баран кэлибиппитин аахсыбатахха. Манна уматык биэрбиттэрэ. Хас эмэ сылга биэрдэ. Музыкальнай инструменнарбыт барыта эргэлэр, туһаларыттан тахсыбыттар, ол иһин айарга-тутарга ыарахан. Кыахпытын ситэ туһамаппыт. Туһааннаах салайааччылартан көмө көрдүү сылдьыбыппыт да, наар суох. Онон көмөлөһүөхтэрэ дьэн кэтэспэпит даҕаны. Бэйэбит ыллыыр-туойар уураабаат күүстээх уонна баҕалаах эрэ буоламмыт ансаамбыл күн бүгүнгэ дьэри баар.

Түмүк онугар

Нуучча норуотун ырыата-үгүкүүтэ сэргэх, чарыхай. Олус күүстээх дириҥ иэйиллээгинэн, киэн далааһыннаабынан уратылаах. Улуу норуот олоҕун быстыспат соҕото буолан, олоҕу кыргэтэр уонна бэһилэй онорор. Байаан, хормуоска тыаһыан эрэ кэрэх, толорооччулар эдэрдин-эмэннин ыҕалан эйээрэн, үгүкүүлээн сэллээн бардахтарына, хайа да бэйэлээх мичээрдээн сэргэхсийэ түһэр. Бу мичээр уостан түһан симэлиин хаалбатын туһугар айымньылаах, элбэх үөрүүнүкөтүүнү бөлөхтөр соҕотох ансаамбылы өйүүххэ, харыстыахха баара...

Л. НОГОВИЦЫНА

СМЕТА РАСХОДОВ ОБЩЕСТВЕННОГО ФОНДА ВETERANОВ НАМСКОГО УЛУСА НА 2015 ГОД

Наименование расходов	Добровольные пожертвования
Комиссия по подготовке кино-, видео- материалов, выпусков цикла передач в средствах массовой информации	
1. Реконструкция диарамы «Ржевская битва», выставка «Хорсун сэрииниттэр», Выставка работ скульптора ветерана ВОВ Луккина А.И.	40 000,00
2. Документальный фильм «Намский улус в годы войны»	100 000,00
3. Аренда монитора для поздравлений на стадионе 35 т.р. В сутки на 3 дня 7,8,9 мая	105 000,00
4. Съёмка полнометражного художественного фильма «Дети войны»	280 000,00
Итого	525 000,00
Комиссия по наградным вопросам, выпуску сувенирной продукции, по работе со спонсорами	
1. Вымпел (или благодарственные письма)	75 000,00
2. Набор для ветеранов тыла 300 шт.	1 474 250,00
3. Подарочные чорооны с надписью 50 шт. по 2000 руб.	100 000,00
4. Опубликование объявлений в газетных изданиях	6 000,00
5. Приобретение георгиевской ленты	17 500,00
Итого	1 672 750,00
Комиссия по ремонту памятников, обелисков, благоустройству	
Работы по строительству и ремонту памятников, скверов	
1. Сквер Победы (строительство стенда, ремонт стенда, замена плит, ограждение, оформление)	674 415,00
II. Оформление	
2. Замена баннеров Аллеи спортсменов на военную тему	43 750,00
3. Замена баннеров Паспорта наслегов на тему «Год Литературы»	21 875,00
4. Флажки на опорах освещения	102 000,00
5. Баннеры на памятнике (вышке) на границе Бетюнского и Модутского наслегов	42 000,00
6. Баннер на границе	3 750,00
7. Баннер на фасаде Администрации	8 750,00
Итого	896 540,00
Комиссия по культурно-массовым, спортивным мероприятиям, военно-патриотическому воспитанию	
7. Дни Намского улуса в г. Якутск 01.04.2015 года	72 395,00
8. Салют Победы	200 000,00
II. Управление по делам молодежи и семейной политики	
9. Конкурс проектов по гражданско- патриотическому воспитанию молодежи	100 000,00
III. Общественное объединение ветеранов «Иэийи»	
12. Встреча гостей	5 000,00
VI. Волонтерский отряд «Дети Добра»	
20. Акция «Рекорд Победы» (эстафета, флешмоб)	5 000,00
21. Краеведческие чтения «Ничто не забыто. Никто не забыт»	5 000,00
22. Экипировка волонтеров	150 000,00
23. Выездные мероприятия	5 000,00
24. Выпуск газет, брошюр, листовок	20 000,00
25. Подготовка телевыпуска, агитационного ролика «Энсиэли ыччата - чөл олох түһүн!»	10 000,00
VII. МБУ «Управление физической культуры и спорта»	
27. Спартакиада ветеранов Намского улуса посвященная к 70-летию Победы ВОВ	127 100,00
Итого	699 495,00
Комиссия по работе с общественностью улуса	
1. Выпуск сборника стихов членов «Отуу уота»	100 000,00
2. Выезды в наслег по чествованию ветеранов тыла (гсм, магнитная надпись)	22 000,00
3. Изготовление панно Победы	15 000,00
4. Чествование участников боевых действий	40 000,00
5. Проведение сизэр-туом Победы	2 000,00
6. Автопробег «НамАвтоЛеди» по маршруту Намцы-Бердигестях-Виллоиск-Верхневиллоиск-Нюрба-Сунтар-Мирный-Оленек» с 23-30 марта 2015 г. (ГСМ)	74 880,00
Итого	253 880,00
Всего	4 047 665,00

ВЕСНА! ВЕСНА! ВЕСНА-КРАСНА ПРИШЛА!

Апрель! Апрель!
Молодую весну везет.
Во дворе звенит капель.
Весна идет, весна идет!
Румяный, светлый хоровод
Толпится весело народ!

Дорогие жители и гости села Намцы!

Приглашаем всех на празднование «Проводы зимы». Вас ждут веселые озорные игры, конкурсы аттракционы, песни, частушки. Приходите с веселым настроением!

Ждем всех 4 апреля с 11:00 часов на пл. им. М.К. Аммосова

Время	Наименование мероприятия
11:00-11:30	Театрализованное представление «ПРОЦАЙ, ЗИМУШКА - ЗИМА»
11:30-11:35	Официальное поздравление главы МО «Ленский наслег» Новгородова А.Г.
11:35-12:00	Конкурс «Самая высокая горка из блинов» и композиция из блинов «Весна» среди микрорайонов с. Намцы
12:00-12:30	Конкурс исполнителей песни частушки среди микрорайонов с. Намцы
	Конкурс «Лучшее оформление территории» среди микрорайонов с. Намцы
12:30-14:00	Поздравительные музыкальные номера
	Игры, конкурсы: - конкурс «Мастерица блинов», - конкурс «Обжорка», - конкурс «Самое длинное дыхание», - конкурс «Плетение косы», - конкурс «Шустрые пальчики», - конкурс «Самый большой платок», - конкурс «Самый маленький платок», - конкурс «Самый сильный»
14:00	Веселое соревнование «Метание мобильных»
14:00-17:00	Спортивные состязания среди команд ТОС
	Битва на бревне Веселые старты среди детей Лазание на столб Конкурс «УАЗ-экстрим» Конкурс «Перетягивание каната» среди микрорайонов с. Намцы Кидание валенок

Приглашаем всех предпринимателей принять активное участие в организации харчевок и продажи продукции!!!

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуйааччы — 41496,
хаһыаты тангыһа — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улунун» «Энсиэли» хаһыат редакцията автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216**.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киир-бит суруктар төнөрүллүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыһын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улунун, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

БИЛЛЭРИИЛЭР

К сведению участников под-программы «Индивидуальное жилищное строительство» в рамках Государственной программы Республики Саха (Якутия) «Обеспечение качественным жильем на 2012-2016 годы». Управление капитального строительства и архитектуры Администрации МО «Намский улус» уведомляет Вас об Единых требованиях строительства и благоустройства индивидуального жилья, в соответствии с приказом Министерства архитектуры и строительного комплекса Республики Саха (Якутия) от 29.11.2012 г. №205.

Полный текст требований опубликован на сайте Министерства по адресу: <http://sakha.gov.ru/node/194103>

Сведения об исполнении бюджета, сведения о численности муниципальных служащих и работников муниципальных учреждений за 2014 год МО «Маймагинский наслег» Намского улуса РС(Я):

Исполнение бюджета МО «Маймагинский наслег» составило:

по доходам 12 944 983,49 руб. или 100,7% от уточненного объема (12 861 065,00 руб.), по расходам 12559625,51 руб., или 96,2% от уточненного объема (13 061 065,00 руб.).

Численность муниципальных служащих администрации МО «Маймагинский наслег» — 3 (три) человека. Расходы на их денежное содержание — 2 305 703,15 руб.

Численность работников муниципальных учреждений составляет 2 человек, расходы на их денежное содержание — 1 045 283,35 руб.

Глава А.И. Егоров

УВАЖАЕМЫЕ РОДИТЕЛИ И ЗАКОННЫЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ!

В целях профилактики преступлений и административных правонарушений совершенных несовершеннолетними ПДН Отдела МВД России по Намскому району доводит до Вашего сведения разъяснения ст. 3.4 КоАП РС(Я), в котором говорится о нахождении несовершеннолетних в общественном месте без сопровождения родителей или законных представителей после 22 ч. 00 мин. в зимнее время до 23 ч. 00 мин. в летнее время. За нарушение данной статьи родители или законные представители несовершеннолетних могут быть привлечены к административной ответственности по данной статье с возложением административного штрафа, а также привлечены к ответственности по ст. 5.35 КоАП РФ неисполнение родителями или иными представителями несовершеннолетних обязанностей по воспитанию и содержанию несовершеннолетних. Влечет предупреждение или наложение административного штрафа в размере от 100 до 500 рублей.

С вышеизложенным ОМВД России по Намскому району просит контролировать нахождение в общественном месте своих несовершеннолетних детей в целях недопущения ими административных и иных правонарушений, а также совершения противоправных деяний в отношении них.

Л.О. АТЛАСОВА,
старший инспектор ПДН
отдела МВД России
по Намскому району,
капитан полиции

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 16.03.2015 №417-р

О реорганизации муниципальных образовательных учреждений МО «Намский улус»

В соответствии со статьями 57-59 Гражданского кодекса Российской Федерации, на основании подпункта 4 пункта 1 статьи 9 Закона Российской Федерации от 21.12.2012 г. №273-ФЗ «Об образовании в РФ», пункта 4 статьи 43 Закона Республики Саха (Якутия) от 15 декабря 2014 года 1401-З №359-V «Об образовании в РС(Я)», распоряжаюсь:

1. Реорганизовать муниципальное бюджетное образовательное учреждение «Салбанская средняя общеобразовательная школа МО «Намский улус» РС(Я)» и муниципальное казенное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад «Ньургусун» с. Хонгор-Бие Намского улуса в форме слияния и образования Муниципального бюджетного образовательного учреждения муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) «Салбанская средняя общеобразовательная школа-сад».

2. Считать по всем правам и обязательствам Муниципальное бюджетное образовательное учреждение МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия) «Салбанская средняя общеобразовательная школа-сад» правопреемником муниципальных общеобразовательных учреждений: муниципального бюджетного образовательного учреждения «Салбанская средняя общеобразовательная школа МО «Намский улус» РС(Я)» и муниципальное казенное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад «Ньургусун» с. Хонгор-Бие Намского улуса.

3. Возложить обязанности по регистрации Муниципального бюджетного образовательного учреждения МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия) «Салбанская средняя общеобразовательная школа-сад» на Винокурову Наталью Борисовну — директора Муниципального бюджетного образовательного учреждения МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия) «Салбанская средняя общеобразовательная школа-сад».

4. МКУ «Управление образования МО «Намский улус» РС(Я) (О.Н. Протопопов);

4.1. Осуществить необходимые юридические действия по реорганизации муниципальных образовательных учреждений, указанных в пункте 1 настоящего распоряжения;

4.2. Провести необходимые организационно-штатные мероприятия по реорганизации муниципальных образовательных учреждений, указанных в пункте 1 настоящего распоряжения.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на первого заместителя главы администрации МО «Намский улус» Яковлева А.Я.

6. Редакция газеты «Энсиэли» (Касьянов В.Г.) опубликовать данное распоряжение в газете «Энсиэли».

7. Настоящее распоряжение вступает в силу со дня его подписания.

Глава А.П. АТЛАСОВ

ВНИМАНИЮ ПЛАТЕЛЬЩИКОВ КВАРТИРНОЙ ПЛАТЫ!

АО «Намкоммунтеплоэнерго» напоминает населению о необходимости погашения задолженности по квартирной плате. При задолженности более 2-х месяцев, будет подано исковое заявление мировому судье о принудительном взыскании суммы задолженности.

Оплата принимается в кассе АО «Намкоммунтеплоэнерго» по адресу: с. Намцы, ул. Чернышевского, 14 (Гранитный завод) с 08.30 до 17.00, перерыв 13.00-14.00.

Тел. для справок 42-1-95, 41-6-46

® Деньги ЛЕГКО и БЫСТРО!
Займы от 2000 до 15000 руб., 0,8-1,8% в день, на 14 дней.

Нужен только паспорт.
Наш адрес: с. Намцы, ул. Ленина, 12/2, магазин «Электрапродукты», 2-й этаж.

Тел. 89142723633
ООО «Волна»
ОГРН: 1121435001434

® Суһаллык 2011 сыллаах ВАЗ-2107 атыыланар, бензин + газ, оборудованиелаах, музыкалаах, кыһынныа, сайынны эрэһиниэлээх, литье, туруга үчүгэй. Сьаната кэпсэтинэн.
Тел. 89644294917, 89243690257, 25-1-40

® Продаю туалетную бумагу (Набережные челны). При покупке от 1 коробки (48 шт.) цена 16 руб. за рулон (768 руб. за коробку).

Тел. 89142294680

® Продаю трактор Т-16 с колеской и граблями. Цена — 250 т.р. Требуется кап. ремонт двигателя. Ватсап.

Тел. 89241725305

® Продаю усадьбу 15 соток по ул. Жиркова.

Тел. 89644239716

Куплю усадьбу ближе к центру.

Тел. 89644239716

Кундугук саныыр бырааппыт, Түбэттэн төрүттээх НОВИКОВ Михаил Саввич олус хомолтолохтук суорууа суолламмыттан кэргэннигэр Нарыйа Иннокентьевнага дириг кутурбаммытын тиздэбит. Винокуровтар, Матаннановтар, Константиновтар	«Маймаба нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, нэһилиэк депутаттарын сэбиэтэ, Маймаба сэлиэнньэтин олохтообо, үлэ ветерана ОБЕГОСТУРОВ Никита Никитич ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан кэргэннигэр, оболоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит.
Кунду таптыыр убайбыт, бырааппыт, Түбэ олохтообо НОВИКОВ Михаил Саввич күн сириттэн барбытынан таптыыр кэргэннигэр Нарыйа Иннокентьевнага, оболорго дириг кутурбаммытын тиздэбит. Убай, бырааттара, балта, Новиковтар	Коллектив Намской центральной бани выражает глубокое соболезнование семье Ядрихинского Михаила Михайловича по поводу кончины любимого сына МИХАИЛА Скорбим вместе с вами.
Күтүөлүт НОВИКОВ Михаил Саввич солуучу оһолтон бу күн сириттэн барбытынан кини биригэ төрөөбүттэригэр, чугастык саныыр аймаг-билэ дьонугар, табаарыстарыгар, балтыбытыгар Нарыйаанага тапталлаах кэргэнэ, оболоругар аҕалара, бырааппытыгар Иннокентий Степановичка, кийииппитигэр Августа Петровнага уонна кинилэр улахан дьиз кэргэттэригэр чугас кийилэрин сүтэрииттэринэн дириг кутурбаммытын биллэрэбит. Намтан Фекла, Оксана, Софья, Степан Суздавловтар дьиз кэргэттэрэ	Биригэ үөрэммит табаарыспытыгар Михаил Михайлович Ядрихинскайга, кини кэргэннигэр Александр Семеновнага, оболоругар, сиэннэригэр уонна бука бары аймахтарыгар кинилэр кыра уоллара, бырааттара, убайдара МИША солууспалы сылдан олус соһучу күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиздэбит. Кытаатан тулуйун, аһыгытын тэһгэ үлэстэбит. Оскуолаба биригэ үөрэммит табаарыстарың, 10 «а» кылаас 1971 с. выпуск Нам педагогической колледжын коллективаа колледж выпускнигар, урукку коллегаларбытыгар Александр Иванович, Светлана Захаровна Шадрииннарга, оболоругар тапталлаах уоллара, бырааттара ШАДРИН Алеша эдэр сааһыгар хомолтолохтук олохтон барбытынан дириг кутурбанын биллэрэр.

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, тангылына уонна бэчээттир сыһар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложной ул. №4
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. Лиц
Көңүл сыананан атыыланар
Индекс — Р0005. Тираһа — 1780
Бэчээккэ илии баттаныһын графига — 12:00 ч. 31.03.2015 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 31.03.2015 с.